

PROPOSTA D'ACORD QUE PRESENTA EL GRUP MUNICIPAL DE LA CUP PER MOSTRAR EL SUPORT D'AQUEST AJUNTAMENT A UNS SERVEIS FUNERARIS PÚBLICS, DE QUALITAT I A PREUS POPULARS

La mort, com tots els aspectes de la vida dins la societat capitalista, s'ha convertit en un producte, i per tant en una forma de fer diners. A diferència d'altres, però, la mort és universal, ens afecta a totes, i per tant la seva mercantilització és especialment greu. Tot i aquesta universalitat les normatives espanyola i europea han obligat a liberalitzar-ne la gestió. Per tant, ens trobem amb un fet inevitable, sovint imprevisible i que afecta tothom, que s'ha deixat en mans de les empreses privades que operen amb l'únic criteri de la maximització de beneficis.

Davant del benefici com a únic objectiu, des de la CUP reclamem el retorn al concepte de servei funerari públic, un servei que sempre s'havia gestionat des dels ajuntament (com encara succeeix a Terrassa, Solsona o Camprodon) i que garantia un accés realment universal a aquesta necessitat vital bàsica. Per recuperar aquest servei, cal trobar mecanismes que permetin tornar a fer públic el que s'ha anat privatitzant durant aquests anys, i això passa per la remunicipalització o per la mancomunació dels serveis funeraris entre diversos municipis i Consells Comarcals.

Amb el retorn del servei públic, acompliríem dos objectius igualment importants. En primer lloc, s'aconseguiria una important rebaixa de preu en la majoria de municipis, ja que en molts casos les empreses aprofiten la seva posició dominant (en molts casos es tracta de monopolis de fet) per imposar uns preus absolutament inflats i que no tenen cap relació amb els costos que genera el servei¹. En segon lloc, es recuperaria la gestió democràtica d'un servei essencial i absolutament universal, de manera que la mort deixaria de ser un negoci per tornar a ser, simplement, l'etapa final de la vida humana. Això té diverses implicacions, des de la possibilitat d'aplicar tarifació social als enterraments fins a la promoció dels enterraments laics. En definitiva, cal que els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal prenguin una postura activa en la lluita per la recuperació dels serveis funeraris públics.

Aquesta voluntat política de reinternalitzar els serveis funeraris és perfectament compatible amb la legislació actual que permet a l'administració pública prestar el servei. Així, la llei catalana, Llei 2/1997, de 3 d'abril, de serveis funeraris, diu molt clarament a l'article 1 que es tracta d'un Servei essencial d'interès general, però alhora deixa clar que ha de ser ofert en règim de lliure concurrència:

¹En defensa d'aquest argument, cal només fer una comparativa entre els costos d'un enterrament en diferents municipis gestionats per una empresa privada com Navàs on un enterrament costa uns 5.000€ o Artés que té un cost de 4.500. En canvi en costa 2.000 a Solsona (que poden baixar fins a 700) i 3.500 a Terrassa (mínim de 1.000) que tenen un servei funerari municipal.

«1. Els serveis funeraris tenen la condició de servei essencial d'interès general, el qual pot ésser prestat per l'Administració, per empreses públiques o per empreses privades, en règim de concurrència en tots els casos.»

Al mateix temps hi ha diferents sentències judicials clares que, tot i anar en contra dels ajuntaments, en cap cas posen en dubte la seva capacitat de tenir serveis funeraris propis sinó el fet de prestar-los de manera monopolística². De fet, en el dictamen de Solsona (13-2009), l'ACCO diu que:

«A aquest efecte, la DG manifesta que l'Ajuntament de Solsona, com a operador dominant als mercats rellevants definits al PCF “mercat del cementiri” i “mercat del tanatori” municipals, pot operar i incidir en el mercat dels serveis funeraris, on competeix amb FS».

Per tant, no hi ha dubtes, un ajuntament de manera individual o mancomunada pot prestar els serveis funeraris. Ara bé, ho ha de fer amb criteris de lliure concurrència, i no pot donar privilegis a cap empresa, ja sigui privada o pública.

Tot aquest argumentari polític i tècnic encaixa perfectament amb els diferents moviments que s'estan produint en alguns ajuntaments i dins l'Autoritat Catalana de la Competència, que va publicar aquest estiu l'estudi “L'ús del tanatori i els seus efectes sobre la competència en els serveis funeraris” i la “Guia per a l'adequació de les ordenances i reglaments municipals sobre serveis funeraris en termes de competència”. Aquesta documentació posa en relleu les diferents pràctiques monopolístiques que generen uns preus molt elevats en la prestació dels serveis funeraris i com els tanatoris són utilitzats per les empreses prestadores del servei com un instrument per captar clients, evitar la competència dels altres operadors de la seva àrea geogràfica d'influència i mantenir uns preus molt elevats del servei, ja que per norma general tothom vol enterrar el seu familiar al municipi on ha viscut.

No obstant, des de la CUP no considerem que liberalitzar el servei millorant la competència entre empreses privades sigui la solució definitiva al problema, sí que és cert que en alguns casos com els de Salt o Girona s'ha pogut reduir el preu dels enterraments, perquè la necessitat de l'empresa privada d'obtenir benefici industrial fa que una empresa pública ben dimensionada i gestionada pugui oferir en la majoria de casos un servei a un menor cost. A més a més la internalització del servei permet mantenir un control directe sobre aquest garantint en tot moment un accés en règim d'igualtat per tothom i a l'hora garantir-ne la seva gestió democràtica.

²CNC: Expediente 650/08 Funerarias Baleares, expediente 495/00 Velatorios Madrid, expediente 502/00 Funerarias Madrid 3, expediente 613/06 Servicios Funerarios La Gomera o ACCO: 13-2009 Solsona.

És per tot això que demanem al Ple de la Corporació l'adopció dels següents **ACORDS**

Primer.- Mostrar el suport d'aquest ajuntament perquè el Consell d'Alcaldes del Bages es posicioni favorablement a encarregar al consell comarcal del Bages, o a qui ho delegui, un estudi dels serveis funeraris actuals i la viabilitat econòmica de diferents opcions de gestió com la creació a nivell comarcal d'una empresa de serveis funeraris i que així ho expressi l'Alcalde d'Artés durant la sessió extraordinària que té previst celebrar properament el consell d'alcaldes per debatre sobre aquest tema.

Segon.- Impulsar des de l'ajuntament la creació d'una associació funerària desvinculada de l'ajuntament, com les que funcionen a Monistrol de Calders, Avinyó o Navarcles, que tingui com a objectiu l'autogestió dels enterraments.

Tercer.- Estudiar i definir els recursos, una normativa i ordenança municipal que reguli un espai on poder fer enterraments laics al municipi.

Quart.- Fer arribar aquest acord al Consell Comarcal del Bages.

No obstant, el Ple decidirà.

Artés, 20 d'octubre de 2016

Grup municipal de la CUP-PA